

REDACTIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria,
pe 1 an fl. 10; pe 1/2
an fl. 5; pe 1/4 de an
fl. 2-50; pe 1 lună fl. 1

N-rii de Duminecă pe
an fl. 2.—

Pentru România și străinătate
pe an 40 franci.

Abonamenții se nu se înșoacă.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Str. Anlich (Adam)

INSERȚIUNILE

de 1 și 2 săptămâni: prima dată
7 cr.; a doua oară 6 cr.;
a treia oară 4 cr. și timbro
de 30 cr. de fiecare dată
caștune.

Atât abonamentele cât și
inserțiunile sunt a să plăti
înainte.

Înșoacă: nefrancat nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Anul III.

Număr de Duminecă

Nr. 13.

Cu două măsuri.

(*) În marile lor sărbători ale Invierii Domnului s'au întâmplat două lucruri cari au amarit adânc pe Unguri. Anume: la Balassa-Gyarmat episcopul evanghelic (slovac) Baltik a ținut în biserică predica în limba slovacă, ceea ce pe așa ziii „inteligenti“ (cârturari) maghiari i-a făcut să părăsească biserică; ear' la Tolna capelanul catolic Liebelt începând să predice ungurește, Nemții au eșit din biserică. ear' deșertând sfânta casa a Domnului, numai cuvinte sfinte nu i-au aruncat capelanului maghiaron.

Intreaga suflare „patriotică“ (cum își zic Ungurii) vestejește cu cele mai aspre cuvinte pe — Baltik și pe — Șabii din Tolna.

Va să zică povestea hoțului de păgubaș.

Baltik fusese adecă ales înainte cu zece ani, preot și apoi episcop, de Slovaci, cari își pusese ră nădejde înfrînsul. Curând s'au convins însă că guvernul unguerec a reușit să-l momesească așa, că de câțiva ani încoace Baltik era omul stăpânirii, ear' Slovaci se întoarseră de el ca de un vânzător de neam. Se vede însă treaba, că totuși, l'a muștră sufletul, și într'o clipă fericită el s'a hotărât să șteargă rușinea de până acum. În sărbătoare mare a grăit deci fiilor sei sufletesti și neamului seu în limba dulce a mamei.

Așa și trebuie să facă ori-ce preot care ține la biserică, ear' nu să ajute țelul de unguerisare ce și-l'a pus stăpânirea.

Stăpânirea însă și întreaga obște ar face și din bisericii mijloace prin care să se propovăduască nu învățăturile creștinești, ci lăpădarea de neam.

Baltik a fost deci episcop bun numai până ce a lucrat după pofta „patrioților“. Indată ce s'a gândit însă la datoria către neam și biserică și a căutat să se apropie de neamul seu, foile unguerești îl ceartă mai rău decât cum se ceartă slugile rele.

Și lucru ciudat: pe când laudă pe Ungurii cari la Balassa-Gyarmat au eșit din biserică unde se predica slovacă, pe Nemții cari au făcut același lucru la Tolna unde s'a predicat unguerește, îi acoperă cu cele mai mari sudălmii. Și bine să luăm aminte: atât la Balassa-Gyarmat, cât și la Tolna, Ungurii sunt abea un pumn, mulțimea mare suat colo Slovaci ear' ici Nemții. Și totuși acest pumn de oameni ar dori ca toate după a lor poftă să meargă. Fiindcă ei se cred poporul ales, cu drept să stăpânească asupra celorlalte neamuri, sunt supărați când ved că și alte naționalități țin la limba lor și nu vor să o părăsească de dragul celei unguerești.

Măsoara dar' cu două măsuri: mare și largă când e vorba de dinșii, ear'

când e vorba de alții, iau măsură mică și strîmță.

Cine judecă însă drept, va zice că dreptate mare a avut Baltik și bine a făcut când între Slovaci a vorbit slovacă și cu drept cuvânt Nemții din Tolna au eșit din biserică vedând că preotul se înjosește a face până și în locașul lui Dumnezeu altar nu intra cinstirea celor sfinte, ci pentru ca pe Nemții să-i maghiarizeze.

N'au deci de ce să se supere Ungurii, ei cele întâmplate să le fie spre învățatură, că și la alte neamuri sângele apă nu se face.

Ear' noi despre ocara aspră a foilor unguerești cari amenință cu puterea lor pe cei ce dreptate au, zicem vom cu psalmistul:

„Ce te lauzi într'u răutate, putrice? fără de lege toată ziua!
„Nedreptate a grăit limba ta, ca un
„briciu ascuțit a făcut viclesug. . . Mule
„să se facă buzele ta e cele viclene,
„cari grăiesc asupra dreptului țărâ
„de lege, cu mândrie și cu de-
„șăimare.

Alegerea de Episcop al Aradului e probabil, că se va face tocmai în istorica zi de 3/15 Maiu. Eri s'au expediat adecă la mitropolie actele celor două consistoare, din Arad și Oradia-Mare, cari comunică învoiala ce s'a luat de a fi convocat sinodul electoral pe ziua de 2/14 Maiu. Ziua întâia se va trece însă cu formalitățile și verificările, așa că alegerea va fi în ziua de 3/15 Maiu.

Teama de germanizare. Un număr însemnat de oficeri mai înalți vor întemeia o tovărășie, care va avea să se îngrijească de întemeierea de școale ne-nțești în acele orașe ta care până acum nu sunt. Deocamdată societatea va întemeia în orașele mai de frunte ale Austriei unde nu sunt școale germane. Societatea își motivează aceasta cu împrejurarea, că ofșterimea fiind permutată dintr'un loc într'altul, copii de oficer învață tot soiul de limbi, nici una însă așa după cum ar trebui. Societatea are de gând să întemeieze și în Ungaria școale reale, civile și populare pentru copii de oficeri. Ungurii de pe acum încă au început a sbiera în potrive „Schulfereinului ofșteresc.“ Se prevede o nouă lărmuire din partea Ungurilor, cam cum a fost cea împotriva monumentului lui Hentzi.

Știri tendențioase.

Eri „Arad és Vidéke“, ziar ovreio-kossuthist, ear' azi „Aradi Közlöny“, organ guvernamental, precum și aproape toate ziarelele din Budapesta publică comunicate eșite desigur din biroul bine organizat al „neamurilor“ din Arad.

De astă-dată comunicatul este îndreptat în contra amicilor nostri în general, și în special, în contra dlui V. Mangra.

Spun adică foile maghiare că prietenii nostri s'au angajat a da voturile lor dlui I. Goldiș în urma unui pact: dl V. Mangra să fie

numit vicar la Oradia-Mare, după ce dl Goldiș va fi ales episcop.

De oare-ce arma aceasta — ea să nu-i zicem minciună! — neamurile o folosesc în toate părțile, credem că trebuie să punem capăt puhoiului de știri false și tendențioase cu cari „neamurile“ vor să imbecite, atât pe Unguri cât și pe Români. Pe Unguri alarmându-i, zicându-le: „Vedeți ce „patriot“ e Goldiș, pactează cu ultraștii! Curat „patriot“ este numai candidatul nostru, Augustin Hamza.“ Ear' Românilor zicându-le: „Vedeți ce naționalisti sunteți din jurul „Tribunei Poporului“, pactează cu „trădătorul și apostatul Goldiș“, se vind pentru un blid de linte!“

Cusătura prea este însă cu ață albă! Toți câți cunosc starea adevărată a lucrurilor, știu că nu am pactat cu nimeni, că prietenii nostri nu s'au deobligat nici în stânga nici în dreapta, au luat numai o singură hotărâre: să pună capăt sistemului de până aci, care însemna că neamurile să stăpânească biserică, parcă ar fi o moșie a lor, căutând tot în toate părțile să se îmbogățească și când e vorba să răspundă pentru neorânduile și lucrurile rele ce sevărsseau sub scutul bisericii, se ascundeau, fugeau ca argintul cel viu.

Vrem ca în biserică să domnească învățăturile lui Isus Christos ear' nu apucăturile vameșilor și ale fariseilor.

În acest înțeles vom da voturile noastre și vom lupta din răspuțeri să stărpim apucături ca și ale protopopului Hamza, să punem capăt gospodariilor de tipografii ca d'alde Ceonțea, luptând în Sinod și convingând pe toți că cu asemenea sistem de ocărnuire biserică s'ar duce nu la înflorire, ci la ruină!

Pentru noi, personal, niciodată nu am avut pe o singură clipă gândul să cerem nimica. Tot-ce se scrie despre pactul dintre d. Mangra și d. Goldiș este o scornitură împrăștiată cu anume gând ascuns.

Pe vicar nu episcopul îl numește, ci-l alege Sinodul. Și d. Mangra nici odată n'a fost omul care pentru un blid de linte să-și vindă conștiința națională ori să jertfească interesele bisericesti.

De altminteri însăși foaia ungueroască, ori cât a fost „lucrată“ de „neamuri“, este silită a declara următoarele:

„Concursul pe care l'ar da ultraștii lui Goldiș nu ar fi de altfel un preț cu fond politic, ci din contră: deosebirile de vederi politice s'ar închina intereselor bisericesti.“

„Neamurile“ să se lase deci de obiceiul rău d'a prosti lumea și mai departe. Cu apă rece nu se mai îmbată nimeni!

DIN ROMANIA

Legea minelor.

În ședința dela 3 Aprilie Camera a votat cu 93 voturi (din 105 votanți) luarea în considerație a proiectului prin care se modifică legea minelor făcută de dl Carp sub regimul conservator.

S'a perces apoi la discuția pe articole. Proiectul a fost votat așa cum a sosit dela Senat, care făcuse câte-va modificări în proiectul votat de Cameră.

Demisie primită.

În urma stăruinței d-lui B. St. Delavrancea, Camera i a primit demisiunea și biuroul a declarat vacant colegiul 2 de Prahova.

Dela Senat.

În ședința dela 2 Aprilie a Senatului, d-nii Al. Zăgănescu și Teodor Ioan declară că aderează la moțiunea de încredere a Senatului în guvernul prezidat de dl D. A. Sturdza, șeful partidului național-liberal.

În ședința dela 3 Aprilie au aderat d-nii A. Vizanti, profesor universitar și N. Micescu. Au aderat astfel peste 90 senatori, față cu 7 oposanți.

Apa Capitalei.

Zilele trecute s'a semnat contractul definitiv dintre Primăria Capitalei și d-nii Dutoir și H. Cézard, din Lyon, pentru executarea unor lucrări pentru alimentarea orașului cu apă.

Printr'acest contract, antreprenorii se obligă a executa puțurile de captajune a apelor, sifoanele puțurilor colectoare și lucrările de observațiune, sifonul sub Ciorgărla, conductele libere și cele forțate, clădirile stațiunii centrale, coșul uzinei, clădirile de locuință a personalului, etc.

Toate aceste lucrări se vor face conform planurilor și caietului de sarcini în termen de 15 luni.

Valoarea totală a acestor lucrări este evaluată la 1,914.000 lei, redusă prin rabatul de 13 la sută, la suma de lei 1.665.180.

Pentru asigurarea Primăriei, antreprenorii au depus o garanție definitivă de 115.000 lei.

Lucrările se vor executa sub direcția conducere și supraveghere a d-lui inginer-inspector Radu.

Inchiderea corpurilor legiuitoare.

La 5 Aprilie Corpurile legiuitoare s'au închis printr'un mesaj regal, care mulțumește Senatului și Camerii pentru concursul patriotic ce au dat guvernului pentru a aduce mai multe legi folositoare și de mare importanță pentru propășirea mai ales economică a României.

Destrăbălare în biserică sârbească.

Învinuirea unui episcop. — Patriarh plin de păcate. — Judecată.

Novi-Sad, 3 Aprilie.

Episcopul Vârșetului Zmeianovici a înaintat actul seu de învinuire împotriva patriarhului Brankovici episcopului diecesei Pakraț, Miron Nicolici, ca la cel mai vechiu arhiepiscop în actul acesta, foarte lung, cu înșirarea faptelor necorecte săvârșite de Brankovici, episcopul Miron e rugat a compune o comisie extra iudicială, care ar avea să judece asupra patriarhului.

Zmeianovici își întemeiază învinovățirile sale pe documentele, adică scrisorile a doi oameni fruntași sârbi, unul deputat congressional, altul fost contabil la fondurile biseri-

cești, cari se declară nu numai gata a se înfățișa ca martori înaintea comisiei de investigație ci în scrisorile către episcopul Vărsăului tractează pe patriarh cu vorbe: „defraudant ordinar, pungaș și tâlhăric, amenințându-l pe Zmeianovici, că îi vor privi drept complice al patriarhului, dacă nu va lua pașii ceruți de ei în contra lui.

Arhiepiscopul acuzător își justifică pășirea sa pe fapt și în mod îndreptat, prin aceea, că atât *canonicele cât și jurisdicțiunile depuse îl silesc să procedă astfel*; iar la sfârșit spune, că despre înaintarea acuzei a încredințat în mod corespunzător în 6 Aprilie, pe fiecare episcop separat, pe ministrul președinte țugar, adică pe M. Sa, pe ministrul de cultură, trimițându-le la toți câte o copie a actului de acuză.

„Zastava” de ieri, 2 Aprilie n. publică atât acest document, cât și cele două scrisori amintite mai sus, ai căror autori sunt P. în Erened, (deputat congressional) și St. Parlovici (notabil). Avându-l în îndemână ziarul, veți produce din el ce veți crede de conștient pentru D-voastră.

Așa stăteau lucrurile până ieri. Deodată însă ce s-a vădit? „Brank” vestește, spre cea mai mare surprindere din Carloveț: „Eri episcopul Zmeianovici a trimis patriarhului o scrisoare, în care spune, că acuză lui este greșită într-un mod neprecis și că cum declara supărată sa deplină patriarhului...”

„Zastava” a întrebat imediat în Carloveț, cum stă treaba, și căci răspunsul ce l-a primit: Episcopul Zmeianovici a trimis lui Brankovici o declarație, în care spune, că: „până atunci, până când patriarhul ocupă după lege pastul, și declară supunerea sa canonică, dar „acuză și o menține în întregime și, nu o retrage și prin urmare nu va veni să ier parte la sinodul arhieresc” delu 6 Aprilie.

Vă puteți dar închipui cât de iritate sunt spiritele în tot poporul sârbesc și cu câtă încercare se așteaptă această zi.

„TELEGRAFUL ROMÂN” DESPRE AMICII SEI.

Se știe că cei din jurul „Telegrafului Român” n-au simpatizat niciodată cu dl Sturdza, ci din contră, au o vechie și bine încetă adorare pentru cei ce fac azi în România campania pe tema pamfletului anonim spărut în Budapesta.

Ea însă ce zice însă „T. R.”, la sfârșitul articolului său de la 4 Aprilie n.

Scrie: noi credem că opoziția unită din România nu își va vedea obstrucția încoronată de succesele obținute de obstrucția opoziției unite maghiare.

Pentru-că: „Alta este obstrucția ce se poate face după tipul ungurec fără clotură, și alta după cel românesc cu clotură; alta este opoziția unită maghiară, care după ce și-a pus carul în petri nu s'a dat îndărăt nici cu un preț, deși o amenința Bănffy cu disgrăția regelui, cu disolvarea parlamentului și cu nimicire totală, — și alta este opoziția unită română, din care o parte se fimoale peste noapte și își retrage chiar și subscererea de pe declarațiunea publicată în Camera;”

„Alți sunt maghiarii, cari în chestiunea națională au cunoscute interese de partid, și alta România, cari făuresc din ea armă de partid;”

„Alte erau aici urmările nerecușitei obstrucției, și altele pot fi în România. Aici nu era votat bugetul, nu se putea încasa dare, nu se putea executa asentarea și nu se putea susține dualismul, de cât prin o lege de stat, care foarte ușor putea produce revoluție în comitatele ungurești. În România însă, cel mult se pot produce încăzări de stradă între poliție și opoziție cari tot mai puțină însemnatate au și pentru stat, de cât un eventual conflict este pentru o cauză de natură foarte delicată.

Și în fine: la noi persoana Regelui n'a fost în joc, în România însă, dacă se dă

*) Dnii Take Ionescu, Carp, Pleva etc. vor fi înțeles?

crezământ celor publicate în broșura Bănffy, suferă și prestigiul Regelui Carol, ceea ce nu este permis să se întâmple.

Asta este părerea noastră.

Baronul Bănffy desminte de altfel prin foi oficiale că ar avea vre-un amestec în compunerea broșurei în jurul căreia opoziția din România face șgomot.

Liga și conservatorii.

Ziarele conservatoare se aruncă cu o furie nebună asupra dlui Periețeanu-Buzău, senator și membru al comitetului central al Ligii, gratificându-l cu epitetele de „ticălos”, „miserabil”, „spion”, etc. — pentru-că a votat și semnat moțiunea de încredere în guvernul Senicului. Noi suntem convinși că aceste grațioase epitete lasă pe dl Periețeanu-Buzău indiferent, știind că aceste zăre nu crută pe nici un om cinstit, care nu împărtășește vederile adversarilor noștri.

Dela moartea fondatorului Ligii, regretatului Gr. Brătianu, doi oameni sunt cari în prima linie au condus cu bărbăție această instituție națională: V. A. Urechii și Periețeanu Buzău. Acești distinși patrioți și naționaliști și-au pus serviciile la dispoziția Ligii și au condus-o cu tact și desinteresare ferind-o de atacurile acelor cari au voit să facă din Liga o instituție de înșiră politică de partid. Comitetul central al Ligii, este adevărat, deși compus în majoritate de elemente conservatoare, s'a ferit și el până acum de a arunca Liga în luptele și pasiunile politice militante.

Se pare însă că acest lucru nu este pe placul politicianilor de la „Epoca” și celelalte zăre de scandal. Ar voi acești falși naționaliști să i dea altă direcțiune, străgând-o în mrejele lor.

Uită acești oameni mici la inimă și pasionați că Liga este compusă de elemente aparținând la toate nuanțele politice, și în ziua când această instituție va degenera într-un club politic conservator, toată lumea își va întoarce capul cu disgust și oroză, părăsind-o pentru tot d'a-una.

O încercare de câte-va luni, făcută acum doi ani în acest sens, a fost destul să arate tuturor că se apucase o cale greșită, care ducea Liga la peire.

Slabul concurs ce conservatorii au dat acestor instituții dela înfrântarea ei ne autoriză a crede că elementele sănătoase, de orice culoare politică ce compun Liga, o vor feri și de astă dată de unelirile lor.

La comitetul central sunt conservatori și nimeni nu i-a oprit până acum a face în afară de Liga politică de partid și nici o imputare nu am adus d-lor Vlădescu, Grădișteanu, Pălineanu, Dumitrescu-Brăila, șere că iau parte la actele ei. Pentru-ce se înșală într-un mod grosolan și sâlbatic numai d. Periețeanu-Buzău? De sigur fiind că el a făcut mai multe sacrificii pentru această instituție și fiind-că nu joacă după cum îi cântă partida obstrucției conservatoare. Căci ar fi frăit Gr. Brătianu, liberal frunțar nu ar fi fost desigur nici el altfel tratat de acești falși naționaliști.

(„Voinea Națională”)

Minciuni și apucături ovreești.

La congresul din armă al socialistilor, ținut la Budapesta, un student în drept, cu numele Max Schwarz, a rugat pe socialisti ca să spriginescă foaia socialistă pe care o va întemeia în Ardeal. Foaia — a zis Schwarz — va apare în limba românească și se va ridica ca să stragă sub flamura steagului roșu, cât se poate de mulți Români. Prin întemeierea foaiei pericunatul crede, că Românii nu vor mai merge la lucru atunci, când socialistii maghiari nu vor voi să secrete sau să are pământurile bogătanilor. Socialistii agricultori au primit de bune spusele lui Schwarz. Cu două zile înainte de tinerea adunării socialiste din Budapesta, foaia stăpânirii din Arad „Aradi Közlöny” și-a îndopat cetitorii cu grozava știre, că în Arad se va întemeia un partid român conservator-socialist și că acesta va scoate o foaie socialistă pentru meseriași români.

Foaia va fi spriginită de partidul conser-

vator din România, care după-cum spun tot foile maghiare, a dat mâna cu socialistii numai ca să trântescă pe Sturdza.

Că se vor întemeia foi socialiste în limba română, nu ne indoim, dat fiind faptul, că toți redactorii, socialisti și Ovrei, din România, care au fost aruncați peste graniță, s'au așezat în Ungaria și mai ales în Budapesta, unde socotind după știrile ce apar în foile de acolo, au fost bine primiți.

Partidul conservator din România poate fi recunoscător acestor socialisti, căci știrile din România le prezintă în foile maghiare de așa precum iasugi conservatorii o doresc.

Foile socialiste ce se vor întemeia în Ungaria, ori-cât ar fi spriginite de conservatori, după-cum spune „Budapesti Hirlap”, nu vor avea viitor. Pe Român nu-l poți așa de ușor înnebuni cu idei scrințite, nu ușor îi poți băga în cap gârgăunii socialismului și nu ușor îl vei putea înnebuni ca să dea parale pentru „cassa centrală socialistă din Budapesta”, ca mai apoi să îi forșeze un Pfeiffer s'au alt pereciunat, sau un Varkori, care pe urma socialismului a ajuns stăpân pe două case din Budapesta, cât hășerica de înalte.

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1899.

Programa lucrărilor.

1. Raportul Secretarului general despre activitatea Academiei în 1898—9.
2. Raportul Comisiunii financiare asupra execuțiunii bugetar încheis 1897—8.
3. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1898—9.
4. Raportul Comisiunii permanente a bibliotecii pentru 1898.
5. Raportul Comisiunii Fundațiunii Adamachi pentru 1898—9.
6. Raportul Comisiunii Fundațiunii Ioan Otteteleșeanu pentru 1898—9.
7. Raportul Comisiunii pentru împărțirea cărților didactice și religioase din fondurile Ioan Fătu și Ioan Scorțeanu în 1898.
8. Alegerea Comisiunii pentru distribuirea cărților didactice și religioase din fondurile Ioan Fătu și Ioan Scorțeanu în 1899.
9. Raportul Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1898—9.
10. Raportul Comisiunii Dicționarului limbii române.
11. Confirmarea Comisiunii alese la 6 Noemvrie 1898 pentru examinarea cărților didactice prezentate la premiul Asociațiunii Craiovene.
12. Invitare la al XII-lea Congres internațional al Orientaliștilor, care se va ținea la Roma la 2—12 Octomvrie 1899. (Decis. 28 August 1898.)
13. Demisiunea d-lui B. P. Hasdeu din Comisiunea premiului Bodescu din 1899 (Decis. 11 Decemvrie 1898.)
14. Cererea d-lui B. P. Hasdeu relativ la fondul „Iulia Hasdeu”. (Decis. 13 Noemvrie 1898.)
15. Cestiunea membrilor aleși într-o secțiune și chemați a lucra și într'altă secțiune. (Decis. 28 Martie 1898.)
16. Organizarea Fundațiunii Ioan Agarici. (Amănată prin decis. de la 1 Aprilie 1898)
17. Determinarea subiectului propus de Secțiunea literară pentru premiul Adamachi, de 5,000 lei, din 1904 (Art. 2 Reg. Adam.)
18. Determinarea subiectului propus de Secțiunea istorică pentru premiul Eliade Rădulescu, de 5,000 lei, din 1904.
19. Determinarea subiectului propus de Secțiunea științifică pentru premiul Alexandru Bodescu, de 1500 lei, din 1904.
20. Raportul Comisiunii asupra publicațiilor prezentate la premiile Năsturel-Herescu, de 4000 lei, Eliade Rădulescu, de 5000 lei și Adamachi, de 5000 lei, din 1899.
21. Raportul Comisiunii asupra manuscrisului prezentat la premiul Alexandru Bodescu de 1500 lei, din 1899: Cercetări asupra orașelor Chilia și Cetatea-Albă.
22. Alegerea Comisiunii financiare pentru cercetarea compturilor pe 1898—9.
23. Alegerea Comisiunii pentru examinarea publicațiilor, cari se vor prezenta la premiile anuale din 1900: Năsturel Herescu, de 4000 lei, Lazăr, de 5000 lei, și Adamachi, de 5000 lei.
24. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Alexandru Ioan Cuza, din 1900,

de 10.000 lei, dimpreună cu procentele acestei sume de la 1891 până la acordarea premiului, despre subiectul: Istoria Românilor de la Aurelian până la fundarea Principatelor.

25. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Statului Eliade Rădulescu, din 1900, de 5.000 lei, despre subiectul: Istoria Românilor în timpul Domniilor Regulamente.

26. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor, cari se vor prezenta la premiul Adamachi, din 1900, de 5.000 lei: Studii asupra pelagrei.

27. Alegerea de 5 membri ai Academiei în locurile vacante: 2 în Secțiunea literară, 2 în Secțiunea istorică, 1 în Secțiunea științifică.

28. Alegeri de membri onorari și corespondenți

29. Formarea bugetului pentru anul 1899—1900.

30. Alegerea președinților și Vice-Președinților Secțiunilor pentru 1899—1900. (Art. 15 Statute.)

31. Alegerea Președintelui și Vice-Președintelui Academiei pentru 1899—1900. (Art. 15 Statute.)

32. Raportul Secretarului general asupra lucrărilor sesiunii generale din 1899.

Din secția naționalităților.

Vestita secție a naționalităților e pe ducă. Unul din stâlpii ei, Dr. Iancosó Benedek, secretar în biroul primului ministru, a fost desărcinat de funcția ce ocupa pe lângă Jeszenszky.

E vorba numai acum să i-se dea drumul și lui Jeszenszky, să scape astfel țeara de rușinea, ca prin drovia de agenți provocatori liniștea publică să fie meru torturată.

ULTIME ȘTIRE

Proces de presă.

DI Russu Șirianu a primit citațiune pentru-ca la 12 Aprilie n. să se presinte înaintea judeului de instrucție Dr. Körtvélyessy, același jude, care nainte cu două săptămâni ne-a făcut perchisiție și a confiscat numerile ziarului nostru cu scrisoarea dlui Dr. V. Lucaciu către Lucian Bolcaș.

Din Dietă.

Budapesta, 6 Aprilie.

În discuția asupra bugetului agriculturii mai ales s'a vorbit cu interes despre lucrătorii agricoli și falsificarea vinurilor.

Privitor la cei dintâi, ministrul Darányi a constatat, că de la legea despre muncitorii agricoli încoace 1 milion și jumătate dintr'înșii și-au scos cărțile justificative.

Pe falsificatorii de vinuri ministrul a promis că „îi va prigoni fără îndurare, chiar dacă ar fi în joc postul său”.

Tot astfel va pași și în contra cametei cu bucate; va depune legi anumite pentru înfrânarea ei.

De pe valea Murășului

Voesc a ve scrie despre alegerea artisticei comunale din comuna Petriș. Fiind alegerea pusă pe ziua de 6 Martie 1899, domnul pretore al cercului M. Radna, Lovich Gyula, după reconstruirea reprezentanței comunale a purces la alegere de primar, la care a arătat o tactică atât de fină, și a condus-o atât de înțelepțește încât a mulțumit întreg poporul alegător, la a căreia reușită a conlucrat și bravul notar cercual dl Iosif Knauer.

Spectatul Domn pretore, abstrăgând dela dreptul ce-i garantează legea a dat curs liber alegerei, admitând în candidație pe toți cei 7 insinuați după cari prin bravul forestier George Lupenciu prezentându-se lista celor cari cer votarea, imediat dl pretore conducător de alegere a și ordonat-o.

Resultatul a fost că dintre cei 7 candidați fostul primar Iosif Hentea a căpătat 3 voturi, Popa Petru 15, Popovici Zinovie 5, ear' Chinez Simeon 83 voturi, ear' mult laudărosul Zinovie Ianc, deși să laudă că el pricepe mai mult de cât toți, nu și-a putut câștiga nici măcar un vot.

La buna reușită a alegerei au conlucrat și preoții Iosif Cimponeriu și Ioan Popoviciu, cari au stat în fruntea poporului și li-au dat sfaturi, pe cari urmându-le poporul se află mângăiat, că au putut alege pe bravul tiner Simeon Chinez de primar.

Petriș 6 Martie 1899.

Un alegător.

Din Bănat.

Caransebeș, în 3 Aprilie n. 1899.

Onorată Redacțiune!

Dl Ilie Curescu, președintele consorțiului de economii și anticipațiuni al primei reuniuni generale a oficianților monarhiei austro-ungare în Caransebeș, răspunzând în „Tribuna Poporului“ nr. 40 de la 11 l. c., mi „Ego“ zice la punctul 3 al corespondenței sale, că: eschiderea mea din consorțiu a fost declarată cu unanimitate de adunarea generală ținută la 29 Ianuarie a. c. pentru purtare necuviincioasă.

Pentru restabilirea adevărului și pentru de a stigmatiza după merit tendențiositatea corespondenței dlui președinte Ilie Curescu, declar că:

1. Dl Curescu în susamintita adunare generală însuși a făcut propunerea ca președinte și fiind primită cu unanimitate a anunțat: că eu să fiu eschis din sinul consorțiului pe motivul, că fiind reprezentant al institutului „Albina“ vatăm interesele consorțiului.

2. Până azi eu n'am primit averea mea ce o am ca membru la consorțiu și nici în cunoștiințarea în scris despre eschiderea mea, cum s'a fost decis în susamintita adunare.

3. Purtarea mea n'a fost necuviincioasă, ci necuviincioasă a fost procedura dlui Curescu față de vorbirea mea leală și cu totul inofensivă și care ținea numai la remediile ce s'ar putea lua spre binele membrilor și nemembrilor cum a amintit „Ego“ în corespondența sa.

4. Motivul pe care l'a propus dl Curescu pentru eschiderea mea, se vede că l'a jenat mult pe d-sa, căci cum zice asemenea „Ego“ în „Tribuna Poporului“ nr. 30. pe motivul acela trebuia să se eschidă mai întâiu pe sine însuși și pe alții, deci dl Curescu trebuia să aducă alt motiv pentru publicul mare, aplicabil numai la persoana mea.

La punctul 4 al corespondenței sale dl Curescu mai zice între altele, că arătarea mea făcută la tribunal pentru disolvarea consorțiului, a fost respinsă. A fost de prevăzut asta și că nici n'a putut să urmeze sentința prin care s'ar fi sistat activitatea consorțiului și eu apreciez pe deplin situația grea în care a fost pus tribunalul ca judecătoria comercială, căci cum putea el să desavueze deciziunile antecesorelor și cum putea el să procure dlui Curescu o neplăcere, de care au atâta lipsă puternicii zilei.

Starea actuală afară de lege a consorțiului le vine foarte bine la socoteală, căci numai cu astfel de lucruri îl pot ținea strâns și de scurt pe dl Curescu. Pentru mine a fost destul a marca și constata relațiunile în cari se află consorțiu față de tribunal și viceversa și cu atâta mă mulțumesc deocamdată.

Dl Curescu să nu creadă însă, că dacă aș voi eu să forțez disolvarea consorțiului n'ași afla paragrafi în legea comercială.

Sunt mai mulți de cât sunt de lipsă!

Dl Curescu joară, că sub semnătura „Ego“ am scris eu (se vede, că d-sa caută mai mult la cine scrie și nu la ce se

scrie) și de aceea nici nu poate, ca să nu facă iarăși aluzie la împregiurarea atât de binevenită pentru d-sa, împregiurarea prin care mi-s'a luat titlul de oficer, pardon! caracterul de oficer, vorba dlui Curescu, c-ci d-sa încă nu știe să facă deosebire între titlu și caracter, accentuând că mi-s'a luat pen'ru neadevăruri și purtare necuviincioasă. Da, așa el acesta a fost motivul consiliului de onoare adus pe baza unui raport tendențios al dlui primar Burdia și pe baza unor depuneri a unor oficeri făcuți flexibili, cine știe sub ce împregiurări.

Dar' pe mine nu mă jenează aceasta d-le Curescu! nu! pentru-că știu, că mi-s'a luat pe nedrept, căci în ziua de astăzi, ce nu se poate în Austro-Ungaria. Din omul cel mai de omenie îți fac puternicii zilei, omul cel mai destrăbălat, și din acesta îți fac om de omenie.

Eu mă mulțumesc cu soarta mea, și mă simt fericit și așa, și cum știu și cum am adeseori ocaziune să mă conving și d-tale, d-le Curescu, îți face bucurie starea mea actuală fără titlu de oficer.

Vezi, că în punctul acesta suntem de acord! Și eu nici nu voesc să-ți stric bucuria și plăcerea aceasta, la care ai ajuns poate foarte ușor.

D-ta, d-le Curescu mă făceai în „Tribuna Poporului“ nr. 21 și 25 dela 11 și 18 Februarie a. c. un funcționar consistorial desbrăcat de toată onoarea, ear' în „Tribuna Poporului“ nr. 40 de la 11 Martie a. c., mă presinți ca pe un om de purtare necuviincioasă, care mai spune și neadevăruri. Mă bucur a constata în corespondența din urmă d-tale un progres însemnat din punct de vedere al gentileței și buneii cuvinți a d-tale față de mine, în raport cu corespondența primă.

Știu eu prea bine, că cu timpul îți vei schimba d-ta cu totul părerea despre mine și de aceea îți și permit ca să vorbești și scrii despre purtarea și onoarea mea, cât îți place, anume, pentru-că d-ta nu mă poți vătăma, căci a spune, care dintre noi doi e mai de omenie, de purtare mai cuviincioasă și mai iubitor de adevăr, asta numai publicul mare (nu partizanii), care ne cunoaște pe amândoi, o poate spune și aprecia.

Una însă îmi iau voie ca să-ți spun pentru acuma și pentru totdeauna și aceasta e că: eu nici o afacere de onoare n'am lăsat-o perdată, ci am tranșat o cum se cuvine, așa și afacerea pentru care mi-s'a luat titlul, apoi mie nime nu mi-a spus cuvinte ofensatoare, fără ca să nu le retracteze, fără ca să dea reparația satis-

făcătoare și în cas de lipsă fără de a fi primit pedeapsa cuvenită. Și aceste toate și fără a face găuri în aer, care meserie am lăsat-o alfor gugumani și perde vară.

Cu aceste cred, că am gătat-o cu dl Curescu deocamdată, căci nu voesc să molestez nici pe on. public cetitor, nici pe on. redacțiune, pe care o rog ca să binevoască a primi sincera mea mulțumită pentru binevoitoarea publicare a corespondenței de față.

Cu distincă stimă,

Ion Lințu.

Sasca-montană, în 14/26 Martie 1899.

Dacă corespondentul nostru, „Săscanul“, ar fi fost puțin ceva mai cu băgare de seamă în toate privințele cu dl învățător Filip Băiaș de sigur că n'ar fi îndrăznit a scrie lucruri, ca cele ce au apărut în ziarul nostru „Tr. Poporului“ nr. 45. Căci numai noi, cari am avut fericirea de a-l cunoaște de aproape pe dl Inv. Filip Băiaș, putem ști, câte jertfe morale și materiale a adus pentru luminarea și înaintarea poporului săscan.

Spună-ne dară săscanul, cine e podoaba bisericii din Sasca și înfrumșetarea ei în sărbătorile mari de preste an, mai ales Paști, Rusalii și sfinții Petru și Pavel, cești din urmă chramul bisericii în comuna noastră?

Și care-i păstorul pe care îl vedem la balurile-a, ranjate defdinsul regulat în fiecare an, pentru micii băeți școlari învîrtindu-se în mijlocul lor ca un adevărat părinte sufletesc?

Oare nu-i acesta dl Inv. F. Băiaș? Pe acesta dar' să-l cinstim!

Și pentru ca să încheiu, strig sus și tare pe calea publicității, că dl învățător Filip Băiaș, are marite și onoruri după purtarea sa până azi în comuna noastră Sasca, ear' toate celelalte învinovățiri pe nedreptul ce s'au publicat din partea unui săscan, sunt numai din ură personală, și neadevăruri.

Ioan Petru.

De la Sate.

Nădlac, la 15 Martie n. 1899.

Sodalii români din Nădlac sub conducerea dlui învățător Romul Tăucean în 14/26 Februarie a. c. au arangiat o petrecere premerasă de producțiune teatrală, cu piesa: „Sărăcie lucie“ comedie pop. într'un act, de Iosif Vulcan.

Reușita splendidă a acestei petreceri îmi

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI“.

O RAZĂ.

S'a lăsat prin geam o rază,
Sol duios al primăverii,
Și mi-a spulberat din suflet
Amintirile durerii.

Mă trezesc jucând prin casă
Și cântând de bucurie;
„Poți rinji de-acum prin colțuri,
Blăstămată sărăcie!“

Nu mai vreau să știu de tine...
Fericirea mă năenină,
Și prin visurile mele
Eu sunt rege, ea regină...

Căți nu-ți fac în viața asta
Dintr'o rază lumi albastre...?
Vino primăvară dulce
Peste inimile noastre!

Sân-Petresanul.

Poesii populare.

(Din Săcel).

Spune-i măndro maică-ta,
Că eu atunci te-oi lua,
Când mă-ta va număra
Penele dela un cuc
Și frunzele dintr'un nuc.
Da atunci și nici atunci
Când mă-ta va număra
Holdele de p'un hotar
Și zilele dintr'un an.

Bădițul de astă vară,
A trimes că vine eară,
Omeneste-l maico bine,
Doar' mă va lua pe mine
Că eu zău l'am așteptat
Pân' cocoșii au cântat.
Peste noapte am visat
Că badio m'ai sărutat,
Mă sculai și pipăii
Și nimica nu gășii,
Numai dorul inimi,
Seris pe fața perini.

Pentru măndra care-mi place
Nici părinții n'au ce-mi face,
Dar' nici domni sfatului
Niei jurații satului

Domni n' s'at se sfătueac
Eu cu măndra mă iubesc.

Trecui valea mort de sete
Mă 'ntălnesc cu două fete,
Amândouă 'n haine nouă
Sărutale-aș pe-amândouă.
Să sărut pe cea mai mică,
Cea mai mare 'i mai voinică,
Să sărut pe cea mai mare
Cea mică-i frumoasă tare.

Culese de George S. Radu, proprietar.

(Din Comoriște.)

Măndruțiță din alt sat
Ochii tăi m'au fermecat,
Gura ta de fragă dulce.
Dela ea nu m'ăși mai duce.

Măndruțiță ochii tăi,
Varsă foc, varsă schintei;
Cât privesc în fața ta,
Nu mă mai pot sătura.

Zi-s'a lumea cătră mine,
Că iubesc două vecine,
Și mă las măndră de tine.
Zică lumea ce o vrea
Ce-am iubit, nu voi lăsa.

O muere mi-a strigat
Că pe măndr-am sărutat;

Eu pot pune jurământ,
Că n'am sărutat nici când,
Căci sunt încă tinerel
N'am iubit nici într'un fel.
Culese de A. Tăpeneu.

(Din Benceș.)

Nevastă cu brlu lă,
Astă vară ce-ai lucrat,
De n'ai pănăvă pe pat,
Nici cămașă pe bărbat?
Ai țesut o pânză rară
Șese luni într'o cămară;
Dar cu pânza ce să faci
Că nu-i bună nici de saci.

Măndruță, ochii tăi
Țucu-ți razele din ei,
Și cerceii din ureche,
Și gura când ți-o fi sete.

Am o măndră n'am o sută
Tot în gură mă sărută.
Dintr'o sută și o mie,
Numai una 'mi place mie.
Dintr'o mie și o sută
Numa una mi-e plăcută,
Ceriu-i mare stele's multe,
Și mai mari și mai mărunte,
Luminoase, întunecoase,
Dar ca măndra nu's frumoasă.
Culese de Dimitrie Albu.

MIHAIU VITEAZUL.

IBM nXg u 150 7

Este figura cea mai strălucită din istoria neamului românesc. La 1593 ajunge Domnitor al Munteniei și după ce bate la Călugăreni armata mare turcească, ear la Șelimbreg (lângă Sibiu) pe Bathory, Domnul Ardealului, ajunge stăpânitor al tuturor țărilor locuite de Români, făcându-și intrarea triumfală în Alba-Julia, p'atunci capitala Ardealului.

A purtat o mulțime de lupte, înfrângând pe toți dușmanii, în cât i-a mers vestea în lumea întreagă.

A fost însă ucis tâlhărește pe câmpia Turdei (unde era în lagăr la 1601) de către generalul Basta, omul imperatorului Rudolf. Trupul i-a fost înjocorit, târît fiind pe cal. Capul este așezat în mănăstirea Dealu (în Ro-

mânia, lângă Târgoviște) ear' restul trupului nu s'a aflat încă unde este înmormântat.

Intru aducerea aminte a acestui mare viteaz, Români recunoscători i-au ridicat o statuă mare în fața universității din București. Statua îl reprezintă călare, comandând trupele sale.

După moartea lui, țările locuite de Români ear' s'au desfăcut în trei părți și două din ele (Moldova și Muntenia), abia la 1859 s'au unit sub un singur Domn (Cuza Vodă) ca la 1881 să ajungă apoi sub marele căpitan Carol I un regat cinstit în totă Europa.

(Din Babșa.)

Frunză verde foaie fragă,
Departă ești mândră dragă.
Eu departe, tu departe
Două dealuri ne departe,
Două dealuri ș'o pădure
Și-o călicea de trei zile.
Pădurea de s'ar usca,
Dealul de s'ar surupa,
Să se facă din deal șes,
Pe mândră s'o ved mai des.

Frunză verde de ovės,
Te cunosc mândră pe mers,
Pe mersul picioarelor,
Pe purtatul poalelor;
Că le porți albe, spălate
Mulți voinici bagi în păcate;
Astăzi mâne și poimâne
Mă bagi mândră și pe mine.

Dragostea de fată mare,
Se face cu multă doare,
Dragostea de fată mică,
Se face cu multă frică.
Dragostea dela nevastă
Se face pela fereastă.

Eu cu dor, badea cu dor,
Nu pot spune tuturor.
Două doruri la un loc,

Nu trebuie mai mult foc.
Doauș doruri într'o țară
Nu trebuie altă pară.

Culese de Eva Jivan.

MĂNĂSTIREA GR.-OR. ROM.

VALEA CĂLUGĂRULUI

DIN COMUNA
CICLOVA-MONTANĂ

I.

Mănăstirea gr. or. rom. „Valea Călugărului”, se află la partea de câtră răsărit a Ciclovei-montane din comit. Caraș-Severin (Bănat).

De aici, dela numita comună, mergând la o depărtare de 2—3 km. cu carul sau pe jos, așa că într'o oră poți merge comod.

Dela marginea comunei partea de câtră Răsărit, vedem 'naintea noastră Cusnița, unde au fost în vremile bătănie cuptoare topitoare de aramă; cu un lung șir de dealuri, deamendoué laturile drumului, până la moara lui Bumbu, care astăzi se ține de proprietatea preotului Sf. Mănăstiri.

Mergând dela numita moară cam vro 15—20 pași, unde trebuie să stăm pe loc și să ne întoarcem privirile, — înaintea

noastră drept la răsărit, se află o vale preșerată de o pădure tină de fag ș. a. arbori, numită Valea dela drumul cailor cu un riu șerpuitor ce udă întreg ținutul comunei. Dacă privim la partea de mează-noapte preste poimă lui Iofa dela varniță ni-se înfățișează 'naintea ochilor un munte „Tâlva lui Simeon” cu o stâncă foarte prăpăstioasă, unde, la auzul glasului cobitor de buhă, ni-se pare că suntem într'un ținut foarte sălbatec. Acum să lăsăm acest ținut fermecător al naturii, de unde trebuie să mergem la dreapta pe lângă o varniță părăsită. — Ții drag să mergi prin aceste locuri sfinte, mai cu samă primăvara, — prin cântatul paserilor și pe sub verdeța arborilor. Unde ici colo vedem câte o cruce sau monument, care sunt ridicate de oameni mai cu dare de mână. — Semu că ne apropiem de Sf. Locaș al D-lui. — Unde printre crengi și arbori vedem Sf. Mănăstire „Valea Călugărului”, care se află pe un mic platou ridicat și încongiurat de pădure și stânci nalte, care sunt acoperite cu tot felul de arbori.

II

Mănăstirea este zidită din piatră și văruiată cu turnul spre apus după ritul ortodox, unde sunt 2 clopote și un orologiu. Aici deasupra de ușă, ce se deschide

câtră apus, în frontul S. Mănăstiri, se află o tablă despre întemeetorii ei, scrisă așa după cum arată inscripția descrisă aici (cu litere bisericești):

Acest S. Loc s'au descoperit la anul 1859 și s'au ridicat această s. mănăstire la anul 1862 pe timpul Stăpânirii Inălț. Imperat și Oraviului nostru: Francisc Iosif I. Prin binecuvântarea Inălț Prea S-tului Episcop Emilian Chengelați, însă descoperirea sus zisului S. Loc. Prin acești creștini a lui Dzeu de legea Ortodoxe cu numele: Mihaiu Nofir din Oravița-mont. dând îndemn creștinilor cu Domnul Călugăr Alecsie Nediu, și prin titoru domn Alecsie Nedici parochul Ciclovei montane, și prin aleșii de Dzeu bărbați răsăriteni anumiți:

M. Popovici din Oravița m. pretor, Ioan Isvernician, Elia Strâmbei, Elia Andrei, George Sperlia, George Muntean, Ioan Jumanca, Vasilie Jumanca, urmând noi: Costandin Mateiu, Sofronie Dămian, Alecsandru Dămian, Ioan Crenician, Mateiu Stroia, Nicolae Moldovan, Costantin Popovici, Dumitru Calu, Isac Mituți, și dela cinci Districte protobresbitere Răsăritene din Eparchia Verșeșului, s'au ajutorat și au închinat Hramului acoperământ pe Inalt Născătorea de Dzeu. 1 Oct. 1861.

La intrarea în mănăstire vedem în p-

impune de datorință să iau condeiul și să rog Onor. Redecțiune pentru puțin loc în foaie.

Reușita o atribuim mai ales producției teatrale, care a întrecut mult așteptările tuturor.

Niște măiestrii tineri, din cari partea cea mai mare încă nici nu a avut ocaziune să vadă teatru românesc, cu atât mai puțin să se prezente vre-o dată pe bină, fac într-adevăr minuni, căci sum convins și afirm fără exagerare, că nici însuși autorul când a alcătuit această piesă nu și va fi închipuit mai altcum persoanele ce obvin într'ensă.

În special însă s'au distins foarte mult dl Alexandru Negreu în rolul „Joța cărbănușului” care pare că e anume talentat pentru asemenea rol; dl Petru Negreu, în rolul „Viliga nebunul satului”, care de la natură e dotat cu un vecinic umor și astfel foarte potrivit rolului ce l'a avut. Timpul cât a stat „Viliga” pe bină l'a petrecut publicul în cel mai dulce ris, provocat de mimica și gesticulațiunile lui; d-soara Rosalia Oiaru în rolul „Sanda, țigana vrăjitoare” a făcut culmea tuturor. Nici când cineva s'ar naște chiar țigan, ar trăi tot în mijlocul lor, în limba, dialectul și intonarea limbii lor, nu ar putea produce mai exact pe adevărata țigancă vrăjitoare. Abia apărură de după culisă și publicul erumpse în aplauze, care nu voiau să mai încete și s'au continuat aproape fără întrerupere sub tot timpul cât a stat „Sanda” pe bină și tot astfel s'a întâmplat de câte-ori a apărut ea pe bină. Afirm, că ar face onoare ori căruia teatru renumit cu acest rol; cu multă gingășie s'a executat rolul d-soarei Mărioara Faur ca „Veselină” fiica lui Sivu Jernilă; apoi cu destulă exactitate și-au executat rolurile și dnii Petru Resedean și George Bătăran, unul ca „Sivu Jernilă episcop și membru” altul ca „Trăila Liliac fecior holtei”. Nu ași pute zice nimic rău nici despre unul, dar' cealaltă au avut roluri mai secundare. Peste tot, precum am zis, producțiunea a făcut impresiunea cea mai plăcută asupra celor prezenți.

Indoită impresiune plăcută face această producțiune teatrală asupra noastră de o parte, pentru-că ea este prima producțiune teatrală română de cără oiletanții români în Nădlăc; de altă parte însă, că vedem sodalii nostri români cu atâta cunoștință de românismul lor, pentru că ideea ca stare emanează de la însuși ei și sub timpul pregătirii întotdeauna dovedeau în suflete mare. Se înțelege că aceasta a contribuit foarte mult la reușita splendidă. Onoare lor!

Ne mândrim cu toții de atari fiitori meseriași români.

Nu pot întrelăsa neamintit apoi zelul și

abnegațiunea dlui Inv. Romul Tăncean, de care a fost condus sub timpul cât i-a înstruat. Dovadă tot reușita.

Petrecerea a fost animată, cum numai se poate închipui o petrecere adevărat românească și a durat până în zori de zi când cu toții ne-am depărtat cu suvenirile și impresiunile plăcute și încă vii ale reprezentațiunei teatrale, care a săpat urme adânci în inima fiecăruia.

S'au făcut și multe suprasolviri pe cari însă până voi avea consemnarea, nu le pot aminti în special.

Sum convins, că la o altă reprezentațiune teatrală, ce e deja în pregătire (precum știu a 2-a zi de sf. Paști) se va afirma de preamică sala cea mare a casei noastre comunale.

Această tinerime, invitată de mai mulți fruntași români din Bătania a arangiat în conțelegere cu corul vocal de acolo în Dumineca trecută și în Bătania o petrecere. De asemeni s'a predat piesa teatrală „Sărăcie lucie”. Despre această petrecere voi raporta în numărul viitor.

Onoare ție tinerime bravă!

Nădlăcanul.

PARTEA ECONOMICĂ.

Perderi și ear' perderi. Însoțirea pe acții pentru exploatarea pădurilor din comitatul Ciucului și-a încheiat socotelile cu o pierdere de 70.000 fl. Anul trecut de asemeni a avut pagubă, anul viitor și în cealaltă cari îi vor urma de asemeni se vor încheia cu pierderi. N'ai ce-i face, nu-i Săcuiul pentru întreprinderi. Dacă se însoțesc ei de ei, ca de pildă în Săcuime, se duc pe copcă cu întreprinderile, dacă se însoțesc cu Ovreeii, aceștia îi trag pe sfoară.

Pentru muncitorii. În ministerul de agricultură din Pesta se lucră la alcătuirea unei legi privitoare la însoțirile pentru ajutorarea muncitorilor în cas de morb, ear' ministrul de comerț în curând va reforma însoțirile pentru ajutorarea meseriașilor în cas de morb. Astfel de însoțiri există în Ungaria și Ardeal peste 400. La cele mai multe însă se întâmplă tot felul de mănăstirii, ca d. p. la cea din Arad unde s'au furat mii de fl. și la cea din Seghedin. Președintele acestei însoțiri, un Ovreu, a fost rugat de un muncitor care plătiese în regulă toate cvotele, ca să-i plătească cât i-se cuvine pe lună, fiind că e bolnav. Medicul societății vizitând bolnavul, a aflat că boala nu i-se poate cura și va ținea vreme foarte îndelungată. Medicul a în-

părtășit președintelui însoțirii ceea ce a observat la bolnavul meseriaș. Amândoi s'au dus apoi la bolnav și acesta, fiind foarte lipsit, s'a învoit ca să-i dea o sumă de 30 fl., odată pentru totdeauna. Bietul meseriaș, lipsit cu totul și bolnav s'a învoit ca să capete cei 30 fl. ear' societatea a scăpat astfel de cheltuielile de întreținere și de înmormântare.

Cunoscând gheșeftăriile Ovreeiașilor din fruntea acestor fel de însoțiri. fruntașii noștri pricepători în lucruri de aceste ar face foarte bine dacă ar pune la cale însoțiri curat românești pentru ajutorarea meseriașilor și muncitorilor. Ceea ce s'a putut face la Orăștie și Lugoj se poate face și în alte orașe.

Indoparea Săcuiilor. Camera comercială din Târgul Mureșului, pentru-că să ridice pe Săcui la o mai bună stare bănească, a pus la cale întemeierea pe acții a unei fabrici de postav în Târgul Mureșului. Fabrica deocamdată va avea vre-o 300 resboai. Fabrica e menită ca să dea un avânt prăsirii oilor și să dea de lucru îndosebi săcuiilor, care de o vreme încoace să duc cu grămada în România. După cum vestesc foile ungurești stăpânirea va ajuta această fabrică cu însemnate sume de bani, precum a ajutat cu zeci de mii și fabrica de zahăr tot din Târgul Mureșului, care nici decum nu poate să dea înainte. Nu ne-am mira dacă și fabrica cea nouă de postav am vedea-o bancrotând peste vr'un an doi. Postovarii Sași din Ardeal în privința asta ar putea sluji cu date sigure întemeietorilor ei din Pesta, care aruncă banii țării pentru ori-ce întreprindere, căreia i-să pune în frunte pecetea „patriotismului” și-a maghiarismului.

Invitare la abonament

Decșhidem prin aceasta abonament pe Quart. II 1899 la

„TRIBUNA POPORULUI”

Condițiunile de abonament, însemnate și în fruntea foii, sunt cele următoare:

În Monarchie:

Pe un an fl. 10.—
Pe 1/2 an „ 5.—
Pe 1/4 an „ 2.50
Pe o lună 1.—

Pentru România și străinătate.

Pe un an franci 40.—

țiile sale dinlăuntru păreții curați văruiți pe care stau o mulțime de icoane, care mai toate sunt dăruite de călătorii la sf. mănăstire, de prin comunele învecinate, cu padimentul curat, podit frumos și stratele pentru cantori. — La partea stângă, lângă strană este un isvor ce curge la icoana Maicei Domnului, cu o candelă ce arde în toată ziua. La partea de cătră Apus, lângă turn, vedem podul pentru tinerimea iubitoare de cântări și vre-o 6 steaguri (prapori) cu scaunul eptropului, care se află lângă ușa ce se deschide cătră partea de Mează-zi a mănăstirii. La mijlocul mănăstirii vedem 2 policandre vechi, care la rugarea preotului, cerându-le de la domnul Trăilă, director la Oraviciana, domina lui a propus în calitate de președinte și comitetul parochial în unașiritate le-au donat sf. mănăstirii, care policandre spălându-se și mai completându-se, servesc de podoabă sf. mănăstirii.

Câte odășii și alte lucruri frumoase, cari sunt date molilor și pravului! — Și câte cărți bisericesti sunt pradă șoarecilor! În fruntea mănăstirii se află iconostasul și două sfeșnice, unde stau aprinse mai multe luminări. Aceste sfeșnice sunt donate de Maria Bănescu și fiul seu din Reșița.

Pe tîmpla de la altar vedem spânzurate o mulțime de candelă. Deasupra de ușe, unde ese preotul cu sf. daruri se vede o inscripțiune cu litere latine, frumos aurite „Eu sunt cu voi și nime în contra voastră: — În lăuntru altarului se păstrează cu mare sfințenie o icoană de lemn care acum ștearsă, abia se mai cunoaște, și 8 Moște, adecă niște oase, care s'au aflat în peșteră, unde se află zidit sf. altar acum. Pe cum se spune adecă înainte de descoperirea acestui sf. loc s'au auzit psaltri și alte cântece cântându-se, unde la săpătura mai multor creștini, descoperind peștera, au aflat icoana sf. Moște mai sus numită.

III.

Dacă eșim din mănăstire pe ușa laterală ce se deschide la partea de cătră miază zi, vedem la o depărtare de 20 de pași stîncile de la Rol, care sunt foarte înalte — cu casa unde locuște crăstnicul și un cantor, care sunt niște oameni străini de cercul Bozovici și Reșița.

La partea stângă lângă mănăstire vedem o fântână săritoare și un rezervar în care umbă o mulțime de pești; ear' lângă fântâna numită este un monument unde vedem un isvor și o icoană cu puțul Samaritenei.

Acest monument s'a ridicat pe spesele

fiului răposatului „întemeietor” Mihaiu Nofir întru memoria familiei lor precum arată și însemnătura de pe el — acestui răposat Mihaiu Nofir, precum și fiului seu Alexă Nofir, ca locuitor în Oravița, avem mult de ai mulțami, cum și st. preot al mănăstirii Pavel Bufanu, care mult au ostenit și sprijinit această sfință mănăstire.

Acum să ne întoarcem privirile vis-à-vis de monumentul numit acolo se află un pavilion unde credincioșii călători de la s. liturghie își petrec timpul cu drag vara.

Acum trecem podul peste apa isvorului ce curge de lătura mănăstirii ce curge de la o depărtare de 30—40 metri, unde mergem drept la odaia unde vine preotul cu vre o doi oameni mai deștepti în purtarea socoatelor ce să ține de mănăstire. Astăzi mănăstirea se află într'o stare bunășoară.

Multe ar mai trebui a se face și astăzi pe lângă mănăstire, dar, durere, căci tinerimea de acum nu se interesează de ea, ca cum sau interesat bătrânii noștri. În lăuntru odăii vedem mai multe tablouri și potreturi. Precum al mult iubitelui repostat poet A. Mureșan cu devisa „Preoți cu crucea în frunte” ș. a.

La partea stângă vedem visteria S. Mă

NUMERII DE DUMINECA

pot fi abonați deosebit, ca foaie pentru popor, cu 2 fl. pe un an, având o întindere de 8 pagine: cele 4 pagine ale foii de zi, plus un adaus poporal de 4 pagine.

Administrația
„TRIBUNA POPORULUI.”

Felurimi.

Pustirile alcoolului. Profesorul dela facultatea de medicină din Londra, Dr Robert, a arătat că 70 la sută din muncitorii englezi s'au prăpădit în urma faptului că s'au dat beuturii. În Genf și Paris 80 la sută, iar în Germania 90%. În Germania, după arătarea doctorului Robert, 1600 de inși se omoară la an din pricina beuturilor, la 1300 inși nu-le umbă bine, 3000 ajung în casa nebunilor, 4200 trebuie luați în îngrijirea coloniei muncitorilor, 32.000 sunt luați în casa săracilor și peste 80.000 ajung înaintea judecătorei. În Austria de jos din 100 de nebuni 40 inși sunt jertfe ale rachiiului orișale altor beuturi spirituoase. În Galiția și Bucovina 20-26 mii oameni sunt pedepsiți în răstimpul unui an, fiind-că nesocotesc legea temperanței. În America de nord rachiu o moară în răstimp de 10 ani peste 30.000 oameni, 100.000 copii ajung în casa săracilor, 150.000 în temniță, 1000 în casa de nebuni, i'ar 2000 oameni își pun singuri capăt vieții. Mai mult se bea în Belgia, la an 672, 590 hectolitre de rachiu, pe zi se vine tocmai rachiu de 1.213,597 fl. și bine se ne însemnăm, beuturile din țările aduse ca pildă nu sunt așa de înveninate, cum sunt cele din puticile ovreești din Ungaria.

Amintiri despre I. Creangă.

Era în toamna anului 1883. Școalele normale pe atunci n'aveau școli primare de aplicație unde viitorii învățători să se obișnuiască cu arta de a comunica altora cunoștințele, ci drept practică pedagogică asistau la prelegerile empirice ale institutorilor cu renume din orașe.

Pe atunci se găsea în școala normală din Iași și cei ce se încumetă a scrie aceste rânduri.

Ion Creangă în vremea aceea, era încă în putere și în floarea lui. El era și membru în consiliul general de instrucție și nu știu de ce aveam pentru omul acesta o simpatie deosebită; se vede că unde eram de-o

năstiri Valea Călugăruului cu o ladă ce se deschide cu trei chei și o mulțime de ziare și anume „Tribuna” din Sibiu „Tribuna Poporului” din Arad, „Candela”, „Biserica Ortodoxă”, „Foaia Diecesană” precum și alte foi de ale jupânului Arpad care nu se plătește să le mai scriu numele.

Să mergem după casa mănăstirii unde vedem ruinele unor surpături întâmplăte la anul 1874, unde preotul de pe atunci Ioan Murgu și-a găsit sfârșitul. — Să mai spune despre acest preot că înainte de anul sus numit a venit un călugăr cu vorbe foarte rele. Călugărul văzându-se vătămă, a spus în fața unor mulțimi de oameni căci de să va pune pe genunchi 40 de zile, nu se va hrăni mai mult. După plecarea călugărului care se numește Justin Giro Monahul surpându-se un bolovan de o mărime foarte mare, și căzând pe casa în care era preotul cu mai mulți poporeni în Vămea Patimilor la 8 oare seara, unde iau sdruclit capul.

Acest bolovan și astăzi se păstrează spre aducerea aminte.

Joța Perian, a lui Bițu.
ocean la minele de cărbuni.

teapă, feciori de țărani. Citisem multisoare din poveștile lui și mi plăcea să îl văd, să îl privesc și să îl ascult prelegerile și poveștile mândre ce dădea copiilor. Eu și încă câți-va tovarăși mergeam mai în tot-dauna în Păcurari, la școala unde Creangă era institutor.

Odată el a făcut lecție cu clasa II despre pronume. Când Creangă preda o lecție, era în clasă o tăcere și o disciplină perfectă. Copiii erau așa de atenți, încât îi urmăreau până și mișcărilor buzelor.

Regula o scoase din exemple, și după ce făcu pe școlari să priceapă că pronumele are trei fețe sau persoane, spre a se încredința dacă elevii l'au priceput, întreabă pe unul din școlari, un băiețel deștept și frumuseț:

- Dimitriule, ce face mămuța-ta?
- Mama coasă cămeși pentru mine, Domnule.
- Spune mi, Dimitriule, care-i persoana I când ai spus zicerea asta?
- Eu, Domnule.
- Pentru ce?
- Pentru că eu am vorbit.
- Care-i persoana II a?
- Mama, Domnule.
- Pentru ce?
- Pentru că eu cu mama am vorbit.
- Și care-i persoana III a?
- Mama, Domnule.
- Pentru ce?
- Pentru că despre dânsa am vorbit amândoi.

— Bine, Dimitriule, ved că ai priceput despre ce am vorbit; i-a întreabă-mă acum pe mine ceva să mă încredințez, priceput am fost? întreabă-mă așa, cum cum te-am întrebat eu.

Băețul, stătu puțin pe gânduri — așa-i învățase Creangă „întâiu să gândească și pe urmă să vorbească” și apoi puse lui Creangă următoarea întrebare:

- Domnule, ce face cucona matala?
- Ochii lui Creangă se umplură de lacrimi; cu glasul înecat în plâns spusese băiatului:
- Hei... măi țică!... Cocoana mea o fi arzu un pumn de țernă....
- Și numai putu vorbi.

Cursurile se suspendară, clopoțelul sună 12 — eșirea elevilor la masă — iar noi ne luarăm drumul spre școala normală, ducând în sufletul nostru impresia vie a lacrimilor lui Creangă, isvorite cu ocazia predării pronumelui.

Zorleni 24 Ianuarie 1899.

M. Lupescu.

Din public.

Mulțumită publică. Pentru „Fondul de ajutorare Ioan Popasu” au mai binevoit să dăruiască:

- a) M. on. domn Ioan Petrovițiu, paroh în Ciclova-remână, a dat zece acții de la „Severineana” în valoare de 250 fl.
- b) Reuniunea oficanților din Caransebeș a dat 50 fl.; și
- c) „Nera din Bozovici” 10 fl.

Și pe această cale li se exprimă cea mai profundă mulțumită.

Caransebeș, la 17 Martie 1899.

Dr. Iuliu Olariu
președinte.

Iosif Bălan
secretar.

Convocare.

P. T. Domni membri fondatori, ordinari și ajutători precum și toți sprijinitori cauzelor noastre școlare sunt prin această poștiți la a II-a adunare a despărțământului Oraviței, a reuniunii învățătorilor din diecesa Caransebeșului, ce se va ținea Joi, 8/20 Aprilie 1899 la 9 oare a. m. în școala gr. or. română din Oravița-rom., cu următorul.

Program:

1. O oară de prelegere din „Limba română,” ce o va ținea dl învățător G. Jian cu elevii sei.
 2. Deschiderea adunării.
 3. Recenziune asupra prelegerii de sub nr. 1.
 4. Referadele comisiunilor însărcinate cu cenzurarea cărților didactice și cu studiarea elaboratelor: „Simplificarea grafiei și ortografiei” și „Indreptar ortografic”.
 5. Incasarea taxelor de membri.
 6. Inscierea de membri noi.
 7. Alegerea comisiunii pentru autentificarea protocolului.
 8. Propuneri.
- Oravița-mont. în Aprilie 1899 n.
- Nicolae Băiaș, secretar. Elia Trăilă, președintele despărț.

AVIS!

Învățătorilor și corurilor vocale.

Subscrișul vă aduc la cunoștință, că la rugarea și insistența mai multor colegi și prieteni, de nou am lucrat liturgia mea pentru cor mixt, pe 4 voci și deja e tipărită.

Liturgia conține: toate răspunsurile liturgice, Mărire, Binecuvintează, Și acum,

Unule născut, Pentru rugăciunile (2 versuri) Veniți să ne închinăm, Mântuește-ne, Căți în Cristos, Cristos a înviat, Invierea ta Cristoase, mai multe privesne, irmoase și cântări naționale, și e întocmită astfel, ca să se poată cânta și numai pe 2 voci: sopran și alt; sau pe 3 voci de copii, având a 3-a voce să cânte notele basului, cari nu sunt scrise tare jos; ori pe 3 voci: sopran-alt cu bas, ori cu tenor.

Va să zică: liturgia e astfel lucrată, ca să se poată cânta cu câte voci sunt la dispoziție, fără a se observa vre-un defect.

Compoziția e simplă, dar frumoasă și ușoară, și o poate escuta cu succes deplin și cel mai nou cor.

Prețul unui exemplar e 4 fl. (pentru abonenți 3 fl.) Și se poate trimite înainte sau se ridică cu rambursă!

Se poate comanda dela autorul și administrația „Tribuna Poporului”. — Legată, cu o coroană mai mult.

Nicolae Ștefu,
învățător în Arad,

Strada Săcurei (Fejsze utca 32.)

Biblioteca Noastră

Apare în Caransebeș.

Director: E. Hodoș.

Au apărut:

- Nr. 1 S. S. Secula, Realități și Visări,
- Nr. 2. Iosif Bălan, Iancu de Hunyad.
- Nr. 3—3. G. Coșbuc, Versuri și Proză.
- Nr. 5. Gr. M. Alexandrescu, Fabule alese.
- Nr. 6. N. Macovișteanu, Dela Sat, piesă teatrală pentru popor,
- Nr. 7. Zotti Hodoș, Intocmai! comedie franceză.
- Nr. 8—9. O. G. Lecca, Istoria Țiganilor.
- Nr. 10. E. Hodoș, Convorbiri Pedagogice.
- Nr. 11—12. E. Hodoș, Cântece Bănățene.
- Nr. 13. E. Hodoș, Cântece Cătănestești, cu portr. lui T. Doda.
- Nr. 14. G. Crăciunescu, Copii de găsit, snoave.
- Nr. 15—17. Ios. Bălan, Numiri de localități.
- Nr. 18—22. Zotti Hodoș, Poftă bună! Carte de bucate.
- Nrele viitoare: Cercetări din Istoria

ria Românilor bănățeni de P. Drăgălină.

Partea I. Istoria Banatului Severin până la lupta dela Mohács.

P. II. Severinul sub principii Transilvaniei până la căderea sa în mâinile Turcilor (1658).

P. III. Resboaiile între Austria și Turcia pentru eliberarea Severinului

P. IV. Inființarea regimentului valaho-illiric, mai târziu romano-banatic nr. 13. (1767—1872).

Părțile au să apară pe rând. Cei ce doresc să li-se trimită, sunt invitați a ne înștiința, ca să știm câte exemplare să tipărim. Volumele se plătesc numai după-ce au apărut. Direcția.

Cea mai nouă, cea mai bună și cea mai ieftină

Carte de bucate

A apărut în „Biblioteca noastră”

Poftă bună!

Carte de bucate de Zotti Hodoș. Atragem atențiunea cetitorilor asupra acestei cărți, care conține sub 420 de numere, peste 600 de rețete și anume cele mai bune rețete din bucătăria practică și modernă. Această carte să poate întrebuința în orice gospodărie românească. Partea cuprinde atât rețetele bucatelor celor mai simple cât și rețete de bucate mai complicate; și adică: Supe, Ciorbe, arsiete postate, rosoluri, aspicuri, galantine, fripturi naționale și franțuzești, torte, parfouri înghețate, ceaiuri, licheruri etc. etc.

Prețul 70 cr. plus porto 5 cr. se afla de vânzare la Dna Zotti Hodoș, Caransebeș.

„Revista ilustrată” în nrul 1 din anul al doilea are următorul bogat sumar:

După legea cea mai înaltă. O istorie de C. E. Franzos, Cântec. Poezie de G. Coșbuc. Ornatele (Odajdele) preoților idolatri. Tipuri de S. P. Simonu. Când te ved. Poezie de Nițu Din propria ei putere. Novelă de G. Simu.

Raportul dintre oameni și științele medicale.

Discertațiune ținută la 27 Novembre a. tr. în Casina română din Lugoj.

DE

Dr. Mihail Pop, medic.

(Urmare și fine.)

8.

Medicii și pacienții privesc raporturile dintre dânsii din diferite puncte de vedere. Publicul privește legătura dintre el și medic ca comerț și crede că cu plătitura onorariului a dat tot tributul, care îl leagă pre el de medic, ba crede că și așa a dat prea mult; ear dacă bătrânul medic nu ar fi mulțumit, apoi pe viitor va cerca cu tinerul și istețul medic, care s'a așezat acum de curând în oraș și e la modă.

Medicul eară privește din alt punct de vedere lucrul, simte că a luat asupra sa deobligământ, aduce jertfă; și pășește cu pacientul în legătură intimă, atunci când ia parte din cugetele și suferințele altora, pre lângă care mai trebuie să supoarte și pre ale sale, ceea ce nu se poate plăti cu bani. Recunoștința este singura plată, care ne îndestulește pe deplin.

Nu mai cât recunoștința pentru serviciile inponderabile prestate din partea medicului e adese-ori un riu, care pornește cu toată puterea, dar îndată și sacă. Aserțiunea următoare cuprinde în sine mult adevăr: „Recunoștința este așteptarea ageră, care urmează după faptele bune”. Nici un medic nu poate să lucreze condus singur numai de interesele materiale. Prin aceasta nu vreau să zic că ocupațiunea medicală, este cea mai măreață dintre toate ocupațiunile, însă ori și cum ar vrea publicul să mistifice lucrul, susțin că praxa medicală, în partea ei cea mai mare, este filantropică, și așa și trebuie să fie. Probabil nu este nici un singur caz, în care să nu se întâmple mai mult decât ar cugeta pacientul. Bolnavul presupune că a venit pentru consultație, pre care o și primește.

Oare numai dintr'atâta stă tot lucrul? Dacă noi numai atâta ar trebui să facem, știința medicală ar fi foarte simplă, și de sigur n'ar face din medic un sclav. Însă mai înainte de ce ne-am forma părerea, trebuie să ne închipuim de tot în viața pacientului, trebuie să ținem înaintea ochilor speranțele și temerile, cugetele și multe alte lucruri, care ce e drept n'au nimica comun cu morbul, dar care cu atâta mai mult comun au cu vindecarea și cu acel sfat al

nostru, care suntem siliți să îl dăm, luând în cumpănă toate împrejurările vieții lui. Ear acumă dacă ne-am format părerea, eară trebuie să ne închipuim în simțemintele pacientului și astfel să ne alegem vorbele. În modul acesta, după o atare consultație, multe poziții din socoată nu se pot plăti nici cu mult aur.

Medicul a devenit amic și încrezutul a multe familii, amicitia și simpatia lui nu se poate plăti cu bani. De multe-ori se afirmă, că medicii ar fi oameni tari la inimă. E drept, că medicul nu-și poartă inima în palmă. Dacă însă numai puțin ar voi să urmeze cu atențiunea, s'ar convinge, că în praxa medicală omul nici nu poate fi cu inima tare. Cine nu se interesează și stă afară de cercul de activitate al medicului, nu știe, firește, nimica despre tempestatea de gândiri, bazate pre simpatie, care tempestăți se năpăstuesc asupra creierului medicului atunci, când are un caz mai grav.

Am făcut tot posibilul este, aserțiunea, pre care o repetă ziuă și noaptea, ear când parciutul a trecut preste periclu, simte aceea ușorare pre care o simte reconvașcentul când esperiază cât e de plăcută viața.

În medul acesta se naște în inima medi-

cului o interesare caldă față de viața pre care cu ajutorul lui D-zeu a condus-o prin vârtejele morburilor, pacienții li privește ca prunci, își pretinde ingerință în toate acele lucruri care privesc sănătatea, pacienții însă toate acestea nu le pricep, pentru-că nu știu mersul legăturii naturale. Cu atât însă e mai de stimat și prețuit legătura ce există între medic și familie!

Așa se vede, că societatea modernă a schimbat mult și în privința aceasta. Puteți să fiți fără medic de casă atunci când nu vă lipsește nimica, puteți să mergeți la specialistul din oraș, dacă voiți să veniți curat asupra unui punct dubios; dar dacă omul într'adevăr este bolnav, atunci nu puteți fără de el, aveți lipsă de acel bărbat, a căruia voce e vioasă, surisul blând, mâna fragedă, cere în urma experiențelor câștigate pe terenul praxei, așa se pricepe la ușorarea durerii, și care în cazuri concrete până acolo merge în abnegațiune, încât se poate zice despre el, că e mai mult ca un frate.

(Fine.)

Internatul inv. dela Timișoara.

Inspectorul de școale dela Timișoara, sprijinit de secretarul seu Gramma Döme, a pus la cale întemeierea unui internat. Scopul acestui internat este să pe copii învățătorilor dela sate, să cercetează școalele din Timișoara, să-și desnaționalizeze mai ușor. După cum se comunică, mai mulți învățători români încă dau mâna de ajutor inspectorului pentru întemeierea internatului din Timișoara. Amestecul acesta n'avem cuvinte d'al condamna după cum se cuvine. Dacă e lipsă de un internat pentru copii învățătorilor — și lipsă este — atunci învățătorii să-și dea mâna și să realizeze ideea sulevată și în foaia noastră.

Trecerea Șocaților și a Bunevaților. Căpitanii de gronăz și Șocații și Bunevații vor trece cu duimul, după cum au făcut cei 1200 din Santova, care au trecut dela legea papistașă la greco-orientală, fiindcă nu au suferit ea să fie desnaționalizați, prin pedicele ungurești ale plebanilor papistași. Foile maghiare sperindu-se de știrile alarmante, au început a minți spunând că în comunele Gara, Vaskut, Bikity din apropierea Santovei nici nu s'au ațit locuitorii de căt Unguri, prin urmare aceștia nici nu au de gând să treacă la altă lege. Cât e de adevărată știrea foilor ungurești ne-o dovedește sematismul diocesanei Calocei în care se spune, că în Bikity poporul erandinos e alcătuit din Maghiari, Nemți și Iliri (Șocați) iar despre școale se spune, că în același loc e școala datmată (de a Șocaților), o clasă ungurească — nemțească și ungurească. Despre Gara și Vaskut d'asemeni se spune în sematism, că sunt locuitorii de Șocați și Maghiari papistași. După cum i-se scrie lui „Egyetértés” porneala de trecere a Șocaților și a Bunevaților, cu toate desmintirile ce se fac, e foarte scrisă. Iată sfârșitul încercărilor de maghiarizare. Până și Șocații și Bunevații care la 88 au fost ademniți d'a merge alături de Kossuth, astăzi se trezesc și se scoală împotriva celor ce vor să le răpească limba, de ei îmbrăcați chiar în haine de preot romano-catolic.

Deputat sinodal. Din Siria primim următoarele. Duminecă a fost aici scrutiniul alegerilor săvârșite cu o săptămână înainte pentru locul de deputat sinodal în cercul Siriei. Comisar de scrutiniu a fost d. I. Bogdan, secretar d. Pavel Dirlea, ear ca bărbați de încredere au subscris protocolul și credenționalul dat *alesului nostru dl. Russu Șirianu* următorii: Augustin Boțoc (Comloșiu), Ștefan Ciogariu (Sinitea), Ioan Fericean (Agris), Petru Munteanu și Dimitrie Borod (F. Vârșand), Iosif Albiciu (Măscă), George Cosma și George Domocuş (Măderat), Pavel Neamțu (Ternova), Filimon Bitang (Araneag), Petru Hadu (Păncota), Mitru Resman și Iosif Vance (Galșa), Ilie Motiu (Curta-Cheriu), Ignat Blăgău (Cherechiu) T. Bërza (Drauți), Nicolae Lazărescu (Siria), și Lazar Handra (Dud).

Schimbări în camera advocațională. Dl. Dr. Ioan Măhu din Orăștie, renunțând dela practica advocaturii, a fost șters din lista advocaților, iar dl. Eugen Șimonca, candidat de avocat și practicant în cancelaria advocațională a dlui Dr. George Fijer din Borosineu, a fost primit în lista camerei aradane.

Nescotirea Ungurilor. Alaltăieri s'a deschis în Roma congresul jurnaliștilor la care a fost ales de president Wilhelm Singer, primredactorul foaiei „Wiener Tagblatt”. La deschiderea congresului a luat parte și regele Italiei. Gazetarii Unguri și Ovrei cari s'au dus la acest congres, sunt foarte cătrâniți, deoarece biroul central al congresului a băgat pe gazetarii din Ungaria în aceeași

căldare cu cei din Austria, va să zică nici chiar biroul central al jurnaliștilor nu ia în socotință „neatârnera” Ungariei.

Neamurile scad în preț. De unde până acum „Tribuna” le publica „scrisorile particulare”, acum prosa dlui Voicu Hamzea a ajuns în rubrica unde a fost găzduită și injurăturile individului D. Magdu. La asemenea publicațiuni însă, „pentru cari redacția (din Sibiu) nu ia răspundere”, redacția noastră se poate și ea dispensa a răspunde.

Comandorul și profesorul B. E. Maineri. Cetim în „Liga Română”: Comandorul și profesorul B. E. Maineri a murit la Roma, în etate de 65 ani. Maineri era unul dintre cei mai distinși publiciști, aparținând acelei falange de oameni mari și de apărători glorioși ai drepturilor naționalității, acelei generații puternice, care a dat oameni iluștri în toate ramurile cunoștințelor omenești. Toate cestuile cu privire la România și la Români, Maineri le-a tratat cu multă tărie prin zărele italiene. A scris multe articole cu privire la cestiuine Evreilor, a apărut cu tărie drepturile Românilor la independență și la proclamarea Regatului. Maineri era amic intim cu marele Carol, președintele consiliului de miniștri și ministru de externe la Roma, tocmai în momentul când țara noastră proclama Regatul. El a luat o vie parte la recunoașterea imediată a României de cătră Italia.

Se duc în România fericiții locuitori ai Ungariei și după cum spun foile ungurești acolo, se fac Români. În Arad, în cele dintău trei luni ale anului, s'au dat 84 pasaporte; 73 pentru bărbați, ear 11 pentru femei. Aproape toți emigrații sunt muncitori și necăsătoriți, au deci de ce se să teamă Ungurii de aici, că conaționali lor se romanizează.

Școala lui Krivány. Cassurul unei înșotiri pentru asigurarea fetelor din Giula, Rakay Sándor, după ce a mâncat mai multe sute încasate, s'a omorit. — Astfel de hoții s'au descoperit și la societatea muncitorilor din pivnițe în Budapesta, unde directorii au furat toți banii încasati de pe la părtași. Ministrul a oprit societatea de a mai „lucra”, ear hoții din fruntea ei au fost dați pe mâna judecătorei.

Alegeri comunale. În 21 a. c. va fi alegerea artistiei din Cermeiu; în Șomosșes în aceea zi după amezai, la Berechiu și Apatou în 20. Ar fi de dorit ca să se aleagă numai Români buni.

Podul de fer de la Săvârșin—Valeamare va fi dat în folosință în septemăna viitoare.

Cunoștințe vaste. Într'o revistă rusească ca apare în franțuzește și care poartă titlul „La Russie,” apăru în zilele acestea un articol „La question de Macedoine”, în care autorul, un panslavist furibund, contestă aproape cu desăvârșire existența elementului românesc în Macedonia. Eată cum se exprimă el în această privință:

„Cât despre Români, nu poți decât să te miri că au intervenit și ei în chestiunea macedoneană din cauza celor vr'o treizeci de mii Cuțo-Vlahi, cari seamănă mai mult cu Tiganii decât cu Români.”

Nouă bancă românească. Mai mulți fruntași români din Timiș-Cubin (lângă Dunăre, cott. Timișorii) și din comunele vecine au luat inițiativa pentru înființarea unui institut de credit și economii ca societate pe acțiuni, sub numirea de „Dunăreana”, cu un capital de acții de 5000 fl. Doritori, ce a fi acționari, să binevoiască a se adresa la subscrisul în T. Cubin, la care se află prospecte și dela care se pot primi informațiuni mai detaiate. Notez numai atata, că Cubinul este un centru puternic în aceste părți, are un comerț foarte dezvoltat, fiind și stațiune de tren — Verșeț — Cubin, Cubin — Dunapart, precum și stațiunea de vapoare.

Cubin, 4 Aprilie 1899.
Cu distinsă stimă.
Ludovic Secoșan,
preot.

Erată. Într'o corespondență din Munții Apuseni, fiind vorba de localul propriu al băncii din Turda, din greșală s'a pus 7000 în loc de 70.000 fl.

„Cordiana” institut de credit și de economie, societate pe acții în Foventea (Fófeld), u. p. Ujegyház, publică concurs până la finea lui Maiu a. c. pentru aflarea unui bun contabil, cu salar anual de 500 fl. v. a. și cu perspectiva de avansare.

Se cere ca aspirantul să cunoască bine limbile română, maghiară și germană; să fi terminat școala comercială și să fi făcut practică la vre-o bancă din țeară. Se alature și actul de botez și de bună purtare.

Direcțiunea.

Dia Agârbiciu. Ni-se scrie din Agârbiciu, (în Ardeal), cu data de 5 Aprilie n.: „Un brav frunteș al acestei comune, cu numele Ioan Raicu, în dimineața de 5 Aprilie n., mergând la o vie, ca să-și vadă de ale lucrului și plecând sênător de acasă, de odată l-a ajuns ceva, că la moment a picat mort pe loc. Locuitorii români din comuna Agârbiciu deplâng pe unul dintre cei mai bravi și buni Români din comună!”

Ce nu face Ovrenul. În prăvălia lui Wild din Arad s'au confiscat ieri mai multe butoaze de unsoare. Spre știre acelora care cercetează prăvăliile străinilor.

Școala reală ovrească. Foaia ovrească „Egyenlőség” spune că nu peste mult în Budapesta se va întemeia o școala reală ovrească cu 8 clase. Bani sau adunat deja. Guvernul, cunoscând legăturile sale cu ovreimea, nu va pune piedeci întemeierii unei școale medii conf. ovrești, cum a pus d. p. Românilor din Arad și Caransebeș.

„Taina celor 12 Vineri mari de peste an și rugăciune pentru vremuri grele” este titlul unei broșuri, ce a apărut la institutul tip. „Minerva” din Orăștie, edată de d-nii: Iosif Tabăcariu și Ilie Turdășan.

Prețul 10 cr. Doritori a o avea, să grăbească cu procurarea.

Poșta redacției.

I. G. a. 2590. Nu știm nimic de aceea poezie vânătoarească.
Iova Părlău, O. Beba. N'am primit-o.
Ab. 3483 Nu o putem ceți. Scrie mai curat și numai pe o pagină.
Lasă Vinția. Nu găsim. Când ai trimis? Ce a făcut I. M. Bersan?
Ianova D. Al. Puticiu și-a făcut datorita. Ne pare bine că e așa harnic. Laude publice un om brav ca D-sa desigur nu așteaptă. A muncit pentru că are dragoste pentru popor și școală.
D-lui G. Subu, Beregsău. Am cetit actul I. Judecătă n'am putea aduce însă până nu vom vedea și actul II. și III.
Al. P. Ianova. Cu oare care modificări, dialogul se va putea publica mai târziu
Săscănilor. Vom mai publica încă una din vre-o trei, câte ne-au sosit.
I. Novac, Comloșiu. Avem multe, până îi vine rândul.

Iosim Udu, Ferendia. 1 fl. Inșă numai pentru publicarea în foaia noastră. La alte redacții streine nu ne amestecăm.
Boroș-Ineu. În N-rul viitor. Să le fie rușine acelor români!
Petroman. Dacă așa s'a purtat soțul și copiii răposatei Floré Blăjină, destulă rușine. În foaie nu se poate însă publica asemenea lucrari mărunte.
I. Perția, Cib. Are hăz. Vom prelucra-o pentru un număr viitor.
M. Simu, R. P. În alt număr.
Mogoș. Nu putem să ne amestecăm în sfacere. Legea va hotări dacă vinovat este învățătorul. Ear' dacă nu își vede de școală, întău faceți arătare la Consistor.
D-sale D. Albu în R. Bencec. La noi nu se află adresa lui G. M.

Repriviri economice:

Prețuri:
Grâu: s'a vëndut cu fl. 9.90—9.95
Săcară: „ „ „ „ 7.55—7.75
Orz: „ „ „ „ 6.22—6.55
Ovės: „ „ „ „ 5.75—6.15
Cucuruz (porumb) vechiu — — —
„ nou 4.55—4.60

Prețuri cu termîn.
Grâu pe Martie fl. 10.19—10.56
„ Aprilie „ 9.05—9.67
Săcară: „ Octom. „ 6.58—6.68
Cucuruz: pe Maiu „ 4.51—4.56
Ovės: pe Martie „ 5.78—5.85

Diverse:
Făină de grâu:
No 0 1 2 3 4 5 6 7
fl. 6.20 15.50 14.90 14.30 13.70 13.— 12.— 10.20
7 și jum. 8
8.20 „ 60

Făină de săcară:
No, 00 0 0I I II B III
— fl. 13.70 13.20 12.70 12.30 11.20 9.70

Tărițe fine fl. 5.— comune fl. —
Meiu (măl. măr.) Nr. 0 1 2 3 4
11.75 11.25 10.75 10.25 9.50

Fasole albă s'a vënd. cu fl. 6.50—7.— 100 kl.
boabe rot. „ 7.25—7.75 „ „
Linte fără gărgărițe „ 10.—16.— „ „
Mac „ 30.—33.— „ „
Semăntă de cânepă „ —11.50 „ „
Chim „ —28.— „ „
Unsoare de porc „ „ 54.50 — „ „
Slănină „ „ 48.50—48.50 „ „
Prune 80/85 bucăți bosniece fl. 13.25
„ 95/100 „ „ 10.25
„ 115/120 „ „ 8.50
„ 80/85 „ sërbești „ 13.1/2
„ 95/100 „ „ 9.75

Seminte:
Trifoiu roșu: recoltă de 97 cu fl. 35.—40.—
„ „ „ „ 98 „ „ 42.—48.—
Lucernă: ung. „ „ 98 „ „ 42.—50.—
In, după calitate „ „ „ „ 11.—12.—
Ulein de napi „ „ „ „ 33.—
Petroleu american rafinat fl. 22.75 100 kl
„ rusesc „ „ 20.25 „ „
„ de Orșova „ „ 19.25 „ „
„ de Brașov „ „ 18.25 „ „
Spiri grob pentru rafinat fl. 17.25—17.50
Lână: de vară fl. 92.—93
„ vëndată „ 85.—86
„ albă „ 95.—10

Pei lucrate:
prima Einsatz-Terzen 10—13 Kl fl. 138.—140
„ „ „ „ 14—20 „ „ 144.—148
„ Zweisatz „ 20—22 „ „ 130.—132
„ Dreisatz „ 20—24 „ „ 135.—138
„ „ „ „ 25—28 „ „ 140.—142
„ de bivoli „ 28—32 „ „ 142.—144

Magazie de batiste, stoffe și albituri, pentru femei

Subscrisul am onoare a aduce la cunoștința On. public, că mi-au sosit tot felul de articli de modă pentru primăvara și vară, precum: stoffe de mătasă și alte soiuri pentru haine, apoi delain, zephier, batist, kreiton, mai departe covoare, pânzături pentru masă și paturi.
Stoffe, chiffon, service de masă, albituri pentru femei și bărbați.

Umbrele, ploiere, corsete, ciorapi

și alte obiecte de lux am în deposit. Dat fiind, că toate articolile mi-le procur cu bani gata, ori ce concurent nu poate să se compare cu mine. Prețurile mai ieftine ca ori unde. Serviciul cel mai românesc. Mustre la cerere se trimit gratuit.

Rugându-mă de o cercetare număroasă, rămân cu deosebită stimă:

PICK ERNŐ

Arad, piața Andrassy nr. 17.

Banca generală de asigurare mutuală.

„TRANSILVANIA“

(810) 1-2 ÎN SIBIU.

asigurează pe lângă cele mai favorabile condițiuni:

1. în contra primejdiei de foc și de exploziuni; clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile ș. a.;

2. pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri în cazul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și de rente.

3. asigurarea speșelor la casurile de înmormântare. Această asigurare este una din cele mai mulțumitoare și pentru cel mai sorman om, căci, pe pușini cruceri solviți își asigurază speșele necesare la înmormântare.

Deslușiri se dau, și oferte de asigurări se primesc din comitatele: *Timiș, Caraș-Severin, Torontal și Baes-Bodrog prin*

Agentura principală din Timișoara.

Strada principelui de coroană Rudolf (Kroupinz Rudolfgasse Nr. 1)
Peste drum dela teatru.

Imprumuturi ieftine pe amortisație

Recomand în atențiunea on. proprietari de pământ și proprietari de case în Arad-centru, că prin mijlocirea mea pot obține până la cele mai mari sume și pe lângă condițiuni foarte favorabile

imprumuturi ieftine amortisaționale cu amortisație de 15-50 ani.

Nu comput înainte nici un fel de remunerație, convertesc datorii vechi, de asemenea la dorință anticipez de la mine cheltuelile de intabulare.

Provocându-mă la faptul, că de mai mulți ani la foarte numeroși inși am împlinit spre cea mai mare mulțumire a lor trebuințele de împrumuturi, rog cu toată stima pe on. domni proprietari de pământ și proprietari de case, ca în propriul lor interes cu deplină încredere să se adreseze mie cu afacerile lor de împrumuturi.

Imprumuturile sunt pe camete de 4% 4¹/₂ și 5%

pe lângă amortisare corespunzătoare din capital

Institut de împrumut pe imobile și moșii 220 26-56

Szűcs F. Vilmos

ARAD, Fő-ut Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.

! Intrec ori ce concurență chiar din capitală.!

Unicul magazin pentru tapetărie de hârtie în Arad;

și cel mai ieftin isvor de cumpărat

Inființată în 1876

Inființată în 1876

Am onoare atrage atențiunea On. public cu intrarea sezonului de primăvară asupra tapetăriei locuințelor în ori ce stil corespunzător celor mai moderne exigențe, pe lângă deplină garanție

Arangiarea de locuințe, comande de mobile după ori-ce desen, saloane, dormitoare, prânzitoare, casine și cafenele după stil, decorare de săli etc.

Atelier pentru facerea steagurilor, steaguri pentru reuniuni, prapori pentru biserici brodate sau colorate, pantlice pentru steaguri

Mese de biliard transformare și îmbrăcare.

Se primește garanță pentru transformarea meselor de biliard și îmbrăcarea lor cu postav, fie în loc sau provincie.

Cu toată stima:

Beran Antal

305 6-6

tapetar și decorator. Piața libertății
(szabadság-tér 20) Arad.

In deposit perdele de pluş, draperii gata, aplicații până la cea mai fină calitate.

Se primesc comande pentru următoarele lucruri:

Circulare și prețuri-curente

NOTE

Opuri și Broșuri

Strada Aulich Nr. 1.

Tipografia „Tribuna Poporului“, A. P. Barcianu Arad

Strada Aulich Nr. 1.

Diferite tipărituri pentru bănci

P L I C U R I

Invitări, cărți de vizită, anunțuri funcționale

Prețuri foarte moderate.

Ori-ce comande se efectuează prompt.